

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ

พ.ศ. ๒๕๒๑

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษแก่ข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตาย หรือได้รับอันตรายเพราะเหตุปฏิบัติราชการ คณะรัฐมนตรีจึงให้วางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการให้บำเหน็จความชอบเป็นกรณีพิเศษ พ.ศ. ๒๕๒๑”

ข้อ ๒ ให้ยกเลิก

(๑) ระเบียบการจ่ายเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากปฏิบัติราชการในหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๐๖

(๒) ระเบียบการจ่ายเงินเดือนข้าราชการซึ่งถึงแก่ความตายเนื่องจากปฏิบัติราชการในหน้าที่ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๑๑

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ข้าราชการ” หมายความว่า ข้าราชการพลเรือนตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ข้าราชการตำรวจตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการตำรวจ ข้าราชการทหารกองประจำการ และนักเรียนในสังกัดกระทรวงกลาโหมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการทหาร ข้าราชการฝ่ายตุลาการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายตุลาการ ข้าราชการฝ่ายอัยการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ

ฝ่ายอัยการ ข้าราชการฝ่ายรัฐสภาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการฝ่ายรัฐสภา และข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

“การปราบปรามผู้กระทำความผิด” หมายความว่า การป้องกัน ขัดขวาง ระงับ หรือปราบปรามการกระทำอันเป็นความผิดตามกฎหมายที่มีโทษทางอาญา

“บำเหน็จความชอบ” หมายความว่า การเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษหรือการให้เงินเพิ่มพิเศษ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ

ข้อ ๔ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการพิจารณาบำเหน็จความชอบ” ประกอบด้วย

(๑) ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เป็นประธานกรรมการ
(๒) ผู้แทนกระทรวงกลาโหม	เป็นกรรมการ
(๓) ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย	เป็นกรรมการ
(๔) ผู้แทนกระทรวงการคลัง	เป็นกรรมการ
(๕) ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.	เป็นกรรมการ
(๖) ผู้แทนกรมการปกครอง	เป็นกรรมการ
(๗) ผู้แทนกรมตำรวจ	เป็นกรรมการ
(๘) ผู้แทนกรมบัญชีกลาง	เป็นกรรมการ
(๙) ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	เป็นกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๕ คณะกรรมการอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (๑) พิจารณำาเห็นใจความชอบตามระเบียบนี้
- (๒) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการประจำส่วนราชการตามความเหมาะสมเพื่อพิจารณำาเห็นใจความชอบแทนคณะกรรมการ
- (๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย
- (๔) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเพื่อให้ส่วนราชการต่างๆ ปฏิบัติในการเสนอขอรับำาเห็นใจความชอบ
- (๕) ติดต่อประสานงานกับส่วนราชการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการพิจารณาให้เป็นไปตามระเบียบนี้
- (๖) ศึกษาและวินิจฉัยปัญหาที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้ระเบียบนี้
- (๗) ดำเนินการอื่นใดที่เห็นว่าจำเป็นหรือสมควรเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้

ข้อ ๖ เมื่อคณะอนุกรรมการได้พิจารณำาเห็นใจความชอบตามข้อ ๕ (๒) แล้ว ถ้าเป็นกรณีการเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษ ให้รายงานคณะกรรมการทราบพร้อมด้วยความเห็นเมื่อคณะกรรมการเห็นชอบแล้วให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณอนุมัติโดยเร็ว ถ้าเป็นกรณีอนุมัติให้เงินเพิ่มพิเศษสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด ให้คณะอนุกรรมการแจ้งให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้น แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ ในกรณีคณะ

กรรมการจะสั่งแก้ไขคำวินิจฉัยของคณะกรรมการหรือจะให้คณะกรรมการพิจารณาใหม่ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการสั่งแก้ไขคำวินิจฉัยของคณะกรรมการหรือคณะกรรมการพิจารณาทบทวนในเรื่องใดใหม่และวินิจฉัยแตกต่างจากคำวินิจฉัยครั้งแรก ให้คณะกรรมการหรือคณะกรรมการ แล้วแต่กรณี แจงให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องทราบ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยใหม่ นั้น

ข้อ ๑ ข้าราชการผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามโจรผู้ร้ายหรือได้รับคำสั่งให้ช่วยเหลือปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามโจรผู้ร้ายจนได้รับอันตรายหรือบวญเจ็บถึงเสียชีวิต หรือไม่สามารับราชการต่อไปได้ ถ้าการเสียชีวิตหรือการบวญเจ็บนั้นมิได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงหรือจากความผิดของตนเอง ให้ได้รับการเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษ โดยให้พิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ที่ใดทำการต่อสู้จนได้รับอันตรายถึงเสียชีวิต ทพพลภาพ หรือพิการจากการต่อสู้ ให้พิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนให้ไม่เกิน ๑ ขั้น

(๒) ผู้ที่ใดปฏิบัติหน้าที่จนได้รับอันตรายถึงเสียชีวิต ทพพลภาพหรือพิการ โดยการกระทำของผู้กระทำความผิด ให้พิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนให้ไม่เกิน ๕ ขั้น

(๓) ผู้ที่ใดปฏิบัติหน้าที่จนได้รับอันตรายถึงเสียชีวิต ทพพลภาพหรือพิการ นอกเหนือไปจากกรณีใน (๑) และ (๒) ให้พิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนให้ไม่เกิน ๓ ขั้น

(๔) ผู้ที่ได้ปฏิบัติหน้าที่จนป่วยเจ็บถึงเสียชีวิต
ทพพลภาพหรือพิการโดยมิได้ทำการต่อสู้ หรือมิใช่โดยการกระทำของ
ผู้กระทำความผิดซึ่งไม่เข้าเกณฑ์ ตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้พิจารณา
เลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนให้ไม่เกิน ๒ ชั้น

ข้อ ๘ ข้าราชการผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามโจรผู้ร้าย
หรือ ได้รับคำสั่งให้ช่วยเหลือปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามโจรผู้ร้ายจน
ได้รับอันตรายถึงทพพลภาพหรือพิการ แต่ยังคงได้รับราชการต่อไปตาม
กฎหมายว่าด้วยการสงเคราะห์ข้าราชการ ผู้ได้รับอันตรายหรือป่วยเจ็บ
เพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่ราชการ ให้ได้รับบำเหน็จความชอบพิเศษสำหรับ
การปราบปรามโจรผู้ร้าย ตามข้อ ๑๑

ข้อ ๙ ข้าราชการผู้ใดถึงแก่ความตาย เนื่องจากได้รับอันตราย
หรือถูกประทุษร้ายหรือได้รับการบวยเจ็บเพราะเหตุปฏิบัติราชการในหน้าที่
ซึ่งมิใช่เป็นการปราบปรามโจรผู้ร้ายและความตายนั้นมิได้เกิดจากความ
ประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หรือจากความผิดของตนเอง ให้ได้รับการ
เลื่อนชั้นและอัตราเงินเดือนเป็นกรณีพิเศษตามเกณฑ์ดังนี้

(๑) ข้าราชการซึ่งปฏิบัติหน้าที่ในลักษณะเป็นการ
เสี่ยงอันตรายต่อชีวิตได้รับอันตรายถึงแก่ความตายเนื่องจากการปฏิบัติ
หน้าที่ราชการ เลื่อนได้ไม่เกิน ๑ ชั้น

(๒) ข้าราชการซึ่งถูกประทุษร้าย และได้รับอันตราย
ถึงแก่ความตาย เพราะเหตุปฏิบัติหน้าที่ราชการ เลื่อนได้ไม่เกิน ๕ ชั้น

(๓) ข้าราชการซึ่งประสบอุบัติเหตุถึงแก่ความ
ตายเนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่ราชการ เลื่อนได้ไม่เกิน ๓ ชั้น

(๔) ข้าราชการซึ่งได้ปฏิบัติงานในลักษณะตราครุฑ
เร่งรัด หรือเร่งรัดเกินกว่าปกติธรรมดา เป็นเหตุให้ถึงแก่ความตาย
เดือนได้ไม่เกิน ๒ ปี

(๕) ข้าราชการซึ่งป่วยเจ็บถึงแก่ความตายเนื่องจาก
ต้องไปปฏิบัติราชการเป็นครั้งคราวนอกที่ตั้งสำนักงานประจำ หรือต้อง
ประจำปฏิบัติราชการในท้องถิ่นดารที่เสี่ยงต่อโรคภัยไข้เจ็บ ตามคำสั่ง
ของผู้บังคับบัญชา เดือนได้ ๑ ปี

ข้อ ๑๐ การเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนตามข้อ ๗ และข้อ ๘
สำหรับข้าราชการผู้ใดให้ถือตามขั้นและอัตราเงินเดือนตามกฎหมายหรือ
ระเบียบข้อบังคับที่ใช้นับกับข้าราชการผู้นั้น เว้นแต่

(๑) ในกรณีจะได้เลื่อนขั้นรับเงินเดือนเกินขั้นยศ ระดับ
หรือตำแหน่งที่ดำรงอยู่ให้เลื่อนขั้นโดยอาศัยอัตราเงินเดือนของขั้นยศ
ระดับ หรือตำแหน่งที่สูงกว่าถัดขึ้นไป สำหรับการเลื่อนยศ ระดับ หรือ
ตำแหน่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการ นั้น

(๒) ในกรณีจะเลื่อนเงินเดือนเกินอัตราสูงสุดของ
ข้าราชการแต่ละประเภทขั้นที่เกินกว่านั้นให้ใช้วิธีเพิ่มเงินเดือนเป็นพิเศษ
ในแต่ละขั้นในอัตราร้อยละห้า

ข้อ ๑๑ ข้าราชการผู้ใดปฏิบัติหน้าที่ในการปราบปรามผู้กระทำความผิด
ความผิดหรือได้รับคำสั่งให้ช่วยเหลือ ในการปราบปรามผู้กระทำความผิด
จนได้รับอันตรายถึงบาดเจ็บสาหัส แต่ยังสามารถรับราชการต่อไปได้ หรือ
ปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต อาจได้รับบำเหน็จความชอบ

เล่ม ๕๕ ตอนที่ ๑๓๑ ราชกิจจานุเบกษา ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๒๑

พิเศษสำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด โดยให้พิจารณาให้เงินเพิ่มพิเศษ สำหรับการปราบปรามผู้กระทำความผิด ซึ่งเรียกโดยย่อว่า พ.ป.ผ. เป็นรายเดือน ตามหลักเกณฑ์ดังนี้

(๑) ผู้ที่ได้ทำการต่อสู้ด้วยความกล้าหาญจนเป็นผลดีต่อทางราชการและได้รับบาดเจ็บสาหัสจากการต่อสู้ให้ได้รับ พ. ป. ผ. ไม่เกิน ๔ ขัน

(๒) ผู้ที่ได้ทำการต่อสู้จนได้รับบาดเจ็บสาหัสจากการต่อสู้ให้ได้รับ พ.ป.ผ. ไม่เกิน ๓ ขัน

(๓) ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสจากการกระทำของผู้กระทำความผิดหรือปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต จนได้รับบาดเจ็บจากการกระทำของผู้กระทำความผิดให้ได้รับ พ.ป.ผ. ไม่เกิน ๒ ขัน

(๔) ผู้ที่ได้รับบาดเจ็บสาหัสจากอุบัติเหตุต่างๆ เนื่องจากการปฏิบัติหน้าที่โดยอุบัติเหตุนั้น มิได้เกิดจากความประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงของตนเองหรือปฏิบัติหน้าที่ในสภาพเสี่ยงอันตรายต่อชีวิต ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดแต่ไม่บาดเจ็บให้ได้รับ พ.ป.ผ. ๑ ขัน

ข้อ ๑๒ ข้าราชการผู้ใดได้รับ พ.ป.ผ. ตามระเบียบบนเกิน ๑ ขัน แล้วถ้าต่อไปมีสิทธิได้รับ พ.ป.ผ. เกิน ๑ ขันอีก ก็ให้พิจารณาลด พ.ป.ผ. สำหรับครั้งต่อไปลงคราวละ ๑ ขัน ทุกๆ รอบปีงบประมาณ

การรับ พ.ป.ผ. ตามระเบียบนี้ ให้มีสิทธิรับได้ไม่เกิน ๔ ครั้ง ในเรื่องเดียวกัน

ข้อ ๑๓ การพิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนตามระเบียบนี้ ให้พิจารณาให้ทันที่หมดการเสียชีวิต ทูพลาภาพ หรือพิการ และให้เลื่อนให้ตั้งแต่วันที่เสียชีวิต หรือวันก่อนวันออกจากราชการโดยให้ถืออัตราเงินเดือนที่ได้รับอยู่ในวันดังกล่าวเป็นเกณฑ์คำนวณ เว้นแต่ข้าราชการที่ได้รับเงินเดือนน้อยกว่าอัตราเงินเดือนสืบตำแหน่งแล้ว ให้ถืออัตราเงินเดือนสืบตำแหน่งเป็นเกณฑ์คำนวณและในกรณีที่รับเงินเดือนไม่ตรงกับขั้นเงินเดือนของข้าราชการตำแหน่งยศ ให้เลื่อนจากอัตราเงินเดือนขั้นที่สูงกว่าถัดขึ้นไป

ข้อ ๑๔ การพิจารณาให้ พ.ป.ผ. ให้พิจารณาเมื่อสนับสนุนประมาณหนึ่ง ๆ โดยให้ถืออัตราเงินเดือนของเดือนสุดท้ายของบับประมาณที่ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับการพิจารณานั้นเป็นเกณฑ์คำนวณ แต่ให้ได้รับ พ.ป.ผ. ตั้งแต่วันต้นบับประมาณถัดจากบับประมาณที่ปฏิบัติหน้าที่ แต่ถ้าผู้สมัครได้รับ พ.ป.ผ. เสียชีวิต หรือออกจากราชการไปก่อนวันที่จะได้รับ พ.ป.ผ. ก็ให้ผู้นั้นได้รับ พ.ป.ผ. ตั้งแต่วันที่เสียชีวิตหรือวันก่อนวันออกจากราชการ

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าผู้เสียชีวิตมีสิทธิได้รับการเลื่อนเงินเดือนกรณีพิเศษด้วย ให้ได้รับการเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนกรณีพิเศษหรือ พ.ป.ผ. แต่เพียงอย่างเดียว

ในกรณีที่ข้าราชการผู้ใดมีกรณีที่จะได้รับการพิจารณาให้ พ.ป.ผ. หลายครั้งในบับประมาณหนึ่ง ๆ ให้รวมพิจารณาเพียงครั้งเดียวโดยนับกรณีเหล่านั้นทุกครั้งที่เข้าด้วยกัน

ข้อ ๑๕ ในการพิจารณาเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือน หรือให้ พ.ป.ผ. สำหรับปีงบประมาณใด ถ้าปรากฏว่าผู้ที่ได้รับการพิจารณาเป็นผู้มีความประพฤติเสื่อมเสียหรือบกพร่องในหน้าที่ ในปีงบประมาณนั้น คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการอาจพิจารณาให้ลดหรืองดการเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนหรือ พ.ป.ผ. สำหรับผู้นั้นได้ตามควรแก่กรณี

ข้อ ๑๖ เมื่อมีกรณีที่ข้าราชการผู้ใดจะได้รับการเลื่อนขั้นและอัตราเงินเดือนตามระเบียบนี้ ให้หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมหรือผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นผู้รับผิดชอบส่งเรื่องและเอกสารที่เกี่ยวข้องให้ คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการ แล้วแต่กรณี ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีกรณีนั้นเกิดขึ้น หรือในกรณีที่ต้องรอฟังผลคดีให้นับแต่วันที่รู้ผลแห่งคดีนั้น และให้คณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการพิจารณาให้แล้วเสร็จและเสนอคณะรัฐมนตรี หรือแจ้งให้หัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมหรือผู้ว่าราชการจังหวัดทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่องและเอกสารที่เกี่ยวข้องครบถ้วน

เมื่อหัวหน้าส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมหรือผู้ว่าราชการจังหวัด ได้รับแจ้งการอนุมัติคณะรัฐมนตรี หรือคำวินิจฉัยของคณะกรรมการหรือคณะอนุกรรมการแล้ว ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

ข้อ ๑๗ ผู้ใดมีสิทธิที่จะได้รับการพิจารณามาเน็จความชอบในเหตุการณ์เดียวกันได้หลายทาง ให้เลือกรับได้เพียงทางเดียว

ผู้ใดได้รับการพิจารณาความดีความชอบกรณีพิเศษ หรือบำเหน็จความชอบตามระเบียบข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดสำหรับเหตุการณ์อันเดียวกันไปแล้ว ไม่มีสิทธิได้รับบำเหน็จความชอบตามระเบียบอื่น

ข้อ ๑๘ ข้าราชการผู้ใดมีเหตุที่จะได้รับการพิจารณาให้บำเหน็จความชอบตามระเบียบนี้ แม้เหตุนั้นจะเกิดขึ้นก่อนวันระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ แต่ไม่ก่อนถึงประมาณระเบียบนี้มีผลใช้บังคับ ให้ข้าราชการผู้นั้นมีสิทธิได้รับการพิจารณาให้บำเหน็จความชอบตามระเบียบนี้ เว้นแต่จะได้รับการพิจารณาความดีความชอบกรณีพิเศษหรือบำเหน็จความชอบตามระเบียบ ข้อบังคับหรือคำสั่งอื่นใดไปแล้ว

ข้อ ๑๙ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๑

พลเอก เกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์

นายกรัฐมนตรี